

OKRESNÝ ÚRAD ŽILINA

ODBOR STAROSTLIVOSTI O ŽIVOTNÉ PROSTREDIE Oddelenie ochrany prírody a vybraných zložiek životného prostredia

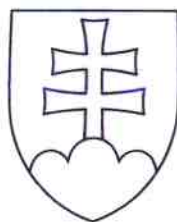
Vysokoškolskákov 8556, 010 08 Žilina

Číslo spisu

OU-ZA-OSZP3-2023/006887-011

Žilina

16. 01. 2023

Rozhodnutie

vydané v zisťovacom konaní

Výrok

Okresný úrad Žilina, odbor starostlivosti o životné prostredie, oddelenie ochrany prírody a vybraných zložiek životného prostredia, ako príslušný orgán štátnej správy podľa zákona č. 180/2013 Z. z. o organizácii miestnej štátnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov a zákona č. 525/2003 Z.z. o štátnej správe starostlivosti o životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, v spojení s § 56 písm. b) zákona č. 24/2006 Z.z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon EIA“), rozhodol podľa § 29 ods. 2 zákona EIA, na základe oznámenia o zmene navrhovanej činnosti „LIKVIDÁCIA ČASTI LOŽISKA NEVYHRADENÉHO NERASTU STAVEBNÉHO KAMEŇA – DOLOMITU RAJEC – BARANOVÁ podľa PLÁNU LIKVIDÁCIE LOŽISKA stavebného kameňa – dolomitu RAJEC - BARANOVÁ v katastrálnom území Rajec C-KN parcely č. 2749/4 a 2749/5 NA ROKY 2022 – 2029“, ktorý predložil navrhovateľ ERPOS, spol. s.r.o., Vendelína Javorku 1609/29, 010 01 Žilina, IČO: 31588506 v spojení s § 18 ods. 2 písm. d) tohto zákona a po vykonaní zisťovacieho konania o posudzovaní navrhovanej činnosti podľa § 29 zákona EIA a zákona 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) v znení neskorších predpisov takto:

Navrhovaná činnosť „LIKVIDÁCIA ČASTI LOŽISKA NEVYHRADENÉHO NERASTU STAVEBNÉHO KAMEŇA – DOLOMITU RAJEC – BARANOVÁ podľa PLÁNU LIKVIDÁCIE LOŽISKA stavebného kameňa – dolomitu RAJEC - BARANOVÁ v katastrálnom území Rajec C-KN parcely č. 2749/4 a 2749/5 NA ROKY 2022 – 2029“, navrhovateľa ERPOS, spol. s.r.o., Vendelína Javorku 1609/29, 010 01 Žilina, IČO: 31588506, vypracovaná spracovateľom GeoBan Žilina, s.r.o., Bytčická 89, 010 09 Žilina, situovanej na pozemkoch parcelné čísla KN-C 2749/4 a 2749/5 v k.ú. Rajec

sa nebude posudzovať

podľa zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

Pre uvedenú činnosť je preto možné požiadať o povolenie podľa osobitných predpisov.

Vzhľadom na charakter činnosti, informácie uvedené v oznámení o zmene navrhovanej činnosti a doručené stanoviská sa ukladajú nasledovné opatrenia:

- Zabezpečiť, aby plánovanou činnosťou a jej výsledkom nebolo sťažené, alebo znemožnené vydobytie zásob ložiska.
- Vypracovať plán preventívnych opatrení na zamedzenie vzniku neovládateľného úniku škodlivých látok a obzvlášť škodlivých látok do povrchových a podzemných vôd.
- Preveriť stabilitu územia, či navezením odpadu nedôjde k prípadným zosuvným aktivitám.

Odôvodnenie

Navrhovateľ, ERPOS, spol. s.r.o., Vendelína Javorku 1609/29, 010 01 Žilina, IČO: 31588506 (ďalej len „navrhovateľ“) predložil na Okresný úrad Žilina, odbor starostlivosti o životné prostredie, oddelenie ochrany prírody a vybraných zložiek životného prostredia (ďalej len „OÚ Žilina, OSZP3“), dňa 14. 10. 2022 a doplnil dňa 08. 11. 2022 podľa § 29 ods. 1 zákona oznámenie o zmene navrhovanej činnosti „LIKVIDÁCIA ČASTI LOŽISKA NEVYHRADENÉHO NERASTU STAVEBNÉHO KAMEŇA – DOLOMITU RAJEC – BARANOVÁ podľa PLÁNU LIKVIDÁCIE LOŽISKA stavebného kameňa – dolomitu RAJEC - BARANOVÁ v katastrálnom území Rajec C-KN parcely č. 2749/4 a 2749/5 NA ROKY 2022 – 2029“, (ďalej D1PLL LL) vypracované podľa prílohy č. 8a zákona.

Navrhovaná činnosť uvedená v predložennom oznámení o zmene navrhovanej činnosti podlieha svojimi parametrami zisťovaciemu konaniu, ktoré OÚ Žilina, OSZP3 vykonal podľa § 29 zákona. Na zisťovacie konanie sa vzťahuje všeobecný predpis - zákon č. 71/1976 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) v znení neskorších predpisov. Správne konanie vo

veci zistenia, či navrhovaná činnosť podlieha posudzovaniu podľa zákona začalo predložením oznámenia o zmene navrhovanej činnosti na tunajší úrad dňa 14. 10. 2022.

Navrhovaná činnosť je situovaná v Žilinskom kraji, okres Žilina, na pozemkoch parcelné čísla pozemkov KN-C 2749/4 a 2749/5 v k.ú. Rajec.

Terajšia činnosť - dobývanie ložiska nevyhradeného nerastu stavebného kameňa – dolomitu vrátane úpravy (drvenie a triedenie) nerastu vykonávanej v súvislosti s jeho dobývaním je povolená do 31. 12. 2025 na pozemkoch parc. č. KN-C 2749/4, 2749/5, 2749/6, 2749/7, 2749/8, 2749/9 na celkovej výmere 1,6230 ha, v celkovom množstve 200 000 m³ dolomitu, čo pri objemovej hmotnosti 2,5 t/m³, predstavovalo množstvo 500 000 t suroviny.

Množstvo suroviny vydobytkej za obdobie 2010-2021: 173 500 m³, čo pri objemovej hmotnosti 2,5 t/m³ predstavuje množstvo 433 750 t.

Ročná ťažba suroviny za obdobie 2010 – 2021 bola v priemere: 14 460 m³, t.j. 36 150 t.

Na ložisku je ešte nedotážených 26 500 m³, t.j. 66 250 t suroviny.

Navrhovaná činnosť – likvidácia časti ložiska

je plánovaná na časti ložiska Rajec – Baranová, má výmeru 0,8380 ha (8380 m²) a tvorí ju:

- časť C-KN parcely č. 2749/4, dotknutá plocha 4 080 m² z jej celkovej výmery 5 603 m²
- časť C-KN parcely č. 2749/5, dotknutá plocha 4 300 m² z jej celkovej výmery 9 609 m²

Množstvo materiálov potrebných na navrhovanú likvidáciu časti ložiska: 175 700 m³

Navrhovaná činnosť bude vykonávaná súčasne s povolenou činnosťou vykonávanou bankským spôsobom - dobývanie ložiska nevyhradeného nerastu stavebného kameňa - dolomitu vrátane úpravy (drvenie a triedenie) nerastu vykonávanej v súvislosti s jeho dobývaním, na pozemkoch parc. č. KN-C 2749/4, 2749/5, 2749/6, 2749/7, 2749/8, 2749/9, ktorá je povolená do 31.12.2025 a v rámci ktorej budú vydobyté zostatkové zásoby suroviny v množstve 26 500 m³, t.j. 66 250 t suroviny.

Základné údaje o ložisku nevyhradeného nerastu Rajec - Baranová

Ložisko nevyhradeného nerastu stavebného kameňa - dolomitu Rajec - Baranová sa nachádza v katastrálnom území Rajec, pri jeho severozápadnej hranici medzi k.ú. Rajec a k.ú. Veľká Čierna, v okrese Žilina, v kraji Žilinskom, na pravej strane štátnej cesty II. triedy č.517 medzi Rajcom a Považskou Bystricou. Ložisko leží, asi 3,5 km západným smerom od centra mesta Rajec, 1200 m od najbližších obytných budov mesta Rajec a 800 m od najbližších budov bývalého poľnohospodárskeho družstva na okraji mesta. Opačným smerom, t.j. západným smerom od ložiska leží obec Veľká Čierna, ktorej najbližšie obytné objekty sú vzdialené vzdušnou čiarou asi 1200 m. Ložisko má pretiahnutý tvar v smere juhozápad – severovýchod od spomínanej štátnej cesty.

Ide o ložisko nevyhradeného nerastu - stavebného kameňa - dolomitu vhodného na výrobu betónových zmesí. Surovinu ložiska tvorí dolomit stredného až vrchného triasu. Dolomit predstavujúci surovinu ložiska je rozpadavý a sypký, bielosivej až sivej farby. Zrážková voda vsakuje do hlbších častí dolomitového masívu, ktorý je tektonicky popraskaný a tým dobre priepustný a nie je potrebné lom odvodňovať.

Základné údaje o doterajšej a terajšej povolenej činnosti na ložisku nevyhradeného nerastu Rajec – Baranová – dobývanie ložiska

Ložisko stavebného kameňa - dolomitu Rajec - Baranová bolo dobývané v rokoch 1980 až 1992 Okresným podnikom služieb Žilina, š.p. Organizácia, ktorá ložisko dobývala zanikla bez právneho nástupcu. V roku 2009 po uzavretí nájomnej zmluvy s vlastníkom pozemkov Cenzuálne spolujateľstvo Rajec, pozemkové spoločenstvo navrhovateľ - organizácia ERPOS, spol. s r.o. požiadala organizácia Stavebný úrad Mesta Rajec o vydanie nového územného rozhodnutia na obnovenie ťažby v lome Rajec - Baranová, k.ú. Rajec.

V súčasnosti je na ložisku nevyhradeného nerastu - stavebného kameňa - dolomitu Rajec -Baranová, v k.ú. Rajec, povolená činnosť vykonávaná bankským spôsobom - dobývanie ložiska nevyhradeného nerastu stavebného kameňa - dolomitu vrátane úpravy (drvenie a triedenie) nerastu vykonávanej v súvislosti s jeho dobývaním na základe Rozhodnutia o povolení činnosti vykonávanej bankským spôsobom v k.ú. Rajec na pozemkoch parc. č. KN-C 2749/4, 2749/5, 2749/6, 2749/7, 2749/8, 2749/9, lokalita lom Baranová - dobývanie ložiska nevyhradeného nerastu stavebného kameňa - dolomitu vrátane úpravy (drvenie a triedenie) nerastu vykonávanej v súvislosti s jeho dobývaním.

Použitá dobývací metóda, spôsob rozpojovania hornín a spôsob vedenia dobývacích prác, ich členenie a časová a vecná nadväznosť

Na dobývanie ložiska sa nepoužíva zvlášť schválená dobývací metóda. Ide o povrchovú ťažbu s použitím trhacích prác veľkého rozsahu. V súčasnosti je ťažobná stena otvorená vo svojej maximálnej výške na východnej strane medzi kótami 475 m n.m. a 540 m n.m. Dobývanie sa vykonáva v dvoch ťažobných rezoch. Výška ťažobného rezu sa pohybuje od 10 m do 12 m. Sklon ťažobného rezu je maximálne 75°.

Postup dobývania plynule nadviazal na už existujúci ťažobný rez a pokračoval v smere na východ a potom zo severu na juh. Ťažobné práce sú vedené tak, aby sa ťažobný rez rozvinul po celej dĺžke lomu v smere východ - západ a ťažba pokračovala južným smerom až na hranicu vytyčeného ťažobného priestoru. V súčasnosti sa dobývanie dolomitu vykonáva hlavne v severnej až severozápadnej časti ložiska.

Rozpojovanie horniny sa vykonáva trhacími prácami veľkého rozsahu s povolením použitia 3 500 t trhaviny na 1

odstreľ. Trhacie práce veľkého rozsahu na ložisku Rajec - Baranová sa vykonávajú 1 až 2 x ročne pri použití maximálne 1 500 t trhavy. Trhacie práce vykonáva dodávateľská organizácia, ktorej sa pred ich výkonom odovzdá pracovisko a ona zodpovedá za ich odborné prevedenie a za bezpečnosť pri ich výkone.

Generálne svahy skrývky, lomu a parametre skrývkových a ťažobných rezov.

Generálne svahy skrývkových rezov boli určené na maximálne 45° vzhľadom k tomu, že skrývkový materiál je prevažne ílovito - piesčité a tvorí ju prevažne kultúrna vrstva pôdy, ktorá je vegetačným prostredím rastlínstva. Skrývka je uložená v juhozápadnej časti ťažobného priestoru a po vydobytí ložiska bude použitá na technickú rekultiváciu ťažbou dotknutého územia. Generálny svah lomu v bočných a konečných záverných svahoch bol určený na 70°. Pri odoberaní skrývky sa mohol vytvoriť rez s maximálnou výškou 3 m a s úklonom maximálne 60°. Výška ťažobného rezu sa pohybuje od 10 m - 12 m. Sklon ťažobných rezov sa udržiava v úklone maximálne do 75°.

Umiestnenie a časový sled prevádzkovania výsypiek a odvalov, ich projektované kapacity a životnosti. Opatrenia proti zosuvom.

Keďže sa v lome využíva všetok vyťažený materiál, nebolo potrebné projektovať a prevádzkovať výsypku alebo odval. V lome sú podľa potreby umiestnené len dočasné skládky technologickéj skrývky a technologicky nevhodných materiálov z úpravy nateženej suroviny (vytriedené piesky a hliny), pre následné použitie týchto materiálov pri zahľadení ťažobnej činnosti v rámci likvidačných prác na vyťaženom ložisku, prípadne do násypov, pri rekultivácii, pri terénnych úpravách a pod. Opatrenia proti zosuvom neboli určené, pretože dodržaním generálneho svahu skrývky a lomu, konečných záverných svahov a sklonu ťažobných rezov nehrozia zosuvy.

Úprava a zušľachtovanie vyťaženej suroviny

Úprava vyťaženej suroviny sa vykonáva mobilným drvičom a triedičom v priestore lomu, z čoho vyplýva, že úprava suroviny sa vykonáva v súvislosti s dobývaním, vykonáva len drvením a suchým riedením.

Linka je vybudovaná tak, že je možný aj uzavretý cyklus drvenia a triedenia na ľubovoľné frakcie, napr. 0/4 mm, 0/8 mm, 4/8 mm, 8/16 mm, 0/32 mm a 32 mm a viac. Jednotlivé frakcie sú ukladané na dočasné skládky upraveného kameniva priamo pod dopravníkmi, alebo sú ukladané na vhodných plochách v blízkosti úpravarenskej linky.

Nevydobyté zásoby na ložisku

Ložisko nevyhradeného nerastu stavebného kameňa - dolomitu Rajec - Baranová nebolo nikdy overené geologickým prieskumom. Na ložisku bol v roku 2009, pri plánovaní dobývania v už otvorenom lome, vykonaný odborný odhad množstva zásob dolomitu na vyčlenenej ploche ložiska pre plánované dobývanie, a to v objeme 120 000 m³ dolomitu, čo pri objemovej hmotnosti 2,5 t/m³, predstavovalo množstvo 300 000 ton suroviny.

Na ložisku bola v roku 2009 plánovaná ročná ťažba v objeme 25 000 m³ až 35 000 m³ t.j. v množstve 62 500 t - 87 500 t, čo predstavovalo ťažbu v lome na obdobie 3 až 4 rokov.

Za plánované obdobie v rokoch 2010 - 2013 nebolo z ložiska vyťažené plánované množstvo dolomitu, ale len 51 800 m³, t.j. v priemere necelých 13 000 m³ ročne, a preto organizácia požiadala v roku 2013 o predĺženie doby platnosti Rozhodnutia o povolení činnosti vykonávanej bankým spôsobom v lome Rajec - Baranová v k.ú. Rajec o 6 rokov, t.j. do 31. 12. 2019.

Za obdobie rokov 2014 - 2019 bolo na ložisku vyťažených 101 400 m³ dolomitu, čo predstavovalo v priemere 16 900 m³ dolomitu ročne. Okrem toho bol lomový dvor v tomto období zahľbený oproti pôvodnému o 12 výškových metrov, čím vzrástlo množstvo ťažiteľných zásob na ložisku o 80 000 m³, t.j. na ložisku sa zvýšilo množstvo ťažiteľných zásob na vyčlenenej ploche na z objemu 120 000 m³ na 200 000 m³ dolomitu.

Celkovo bolo za obdobie od roku 2010 do konca roka 2019 vyťažených z ložiska 153 200 m³ dolomitu a na ložisku, po navýšení množstva ťažiteľných zásob, zostalo ešte nedoťažených 46 800 m³ dolomitu.

Organizácia opäť požiadala v roku 2019 o predĺženie doby platnosti Rozhodnutia o povolení činnosti vykonávanej bankým spôsobom v lome Rajec - Baranová v k.ú. Rajec o 6 rokov, t.j. do 31. 12. 2025.

Za roky 2020 a 2021 bolo vyťažených z ložiska 20 300 m³ dolomitu.

Celkovo bolo za obdobie od roku 2010 do konca roka 2021 vyťažených z ložiska 173 500 m³ dolomitu a na ložisku je ešte nedoťažených 26 500 m³ dolomitu.

Organizácia plánuje vydobyt' uvedené zostatkové množstvo zásob v rámci povolenej činnosti vykonávanej bankým spôsobom - dobývanie ložiska nevyhradeného nerastu stavebného kameňa - dolomitu v k.ú. Rajec, lom Rajec - Baranová do konca roka 2025.

Plánované likvidačné práce budú do vydobytia nedoťažených zásob dolomitov vykonávané tak, aby neznemožnili a nestážili vydobytie týchto zásob dolomitu.

Základné údaje o navrhovanej činnosti na ložisku nevyhradeného nerastu Rajec - Baranová - spôsob likvidácie časti ložiska, členenie, časová a vecná nadväznosť likvidačných prác

Na časti ložiska nevyhradeného nerastu stavebného kameňa - dolomitu Rajec – Baranová, vyčlenenej na plánovanú likvidáciu sú vyťažené zásoby dolomitu po hranicu povolenej činnosti. V tejto časti ložiska už organizácia neplánuje pokračovať v rozšírení ložiska pre účely dobývania dolomitu, ale tu plánuje s jeho postupnou likvidáciou, a to zavezením tejto vyťaženej časti ložiska vhodným závažkovým materiálom, ktorým disponuje, a to:

1) výrobok - recyklát suťový 0/5, 0/22, 0/63, 22/63, 0/500 - zásypový inertný materiál určený na zásypy a prekryvné vrstvy.

V zmysle Stanoviska Technického a skúšobného ústavu stavebného, n.o., Bratislava, č. O04/0012/22, zo dňa 15.03.2022, je to výrobok vyrobený úpravou a následným zhodnotením inertných stavebných odpadov:

10 13 14 (Odpadový betón a betónový kal)

17 01 02 (Tehly)

17 01 03 (Škrídly a obkladový materiál a keramika)

17 01 07 (Zmesi betónu, tehál, škrídiel, obkladového materiálu a keramiky iné ako uvedené v 17 01 06),

17 05 04 (Zemina a kamenivo, iné ako uvedené v 17 05 03)

17 05 06 (Výkopová zemina, iná ako uvedená v 17 05 05)

17 05 08 (Štrk zo železničného zvršku, iný ako uvedený v 17 05 07)

17 09 04 (Zmiešané odpady zo stavieb a demolácií, iné ako uvedené v 17 09 01, 17 09 02 a 17 09 03)

20 02 02 (Zemina a kamenivo)

20 03 08 (Drobný stavebný odpad)

Uvedený výrobok je určený na vykonávanie technických terénnych úprav a zásypov pri vykonávaní výkopových prác, rekultivačných prác a revitalizácii území devastovaných antropogénnou činnosťou a klimatickými vplyvmi (napr. vo výkopoch, na odvaloch, skládkach, erózných ryhách, v povrchových lomoch). Tento výrobok nepodlieha posudzovaniu parametrov, ak sa použije v súlade s uvedeným účelom a spôsobom zamýšľaného použitia.

2) inertný ťažobný odpad, ktorý vznikol v minulosti pri dobývaní stavebného kameňa - dolomitu - vnútorná (technologická) skrývka - t.j. odpad z ťažobného priemyslu podľa zákona č. 514/2008 Z.z. o nakladaní s odpadom z ťažobného priemyslu a o zmene a doplnení niektorých zákonov, v znení neskorších predpisov

Navrhované druhy odpadov, ktorými môže byť vykonaná likvidácia časti ložiska, budú upravené po posúdení a udelení súhlasu na využívanie odpadov na spätné zasypávanie vyťaženej časti lomu podľa § 97 ods.1 písm. s) Zákona o odpadoch č. 75/2015, ktorý sa podľa § 97 ods. 20 vydáva organizácii oprávnenej vykonávať banskú činnosť a ktorý vydá príslušný Okresný úrad v sídle kraja, odbor starostlivosti o životné prostredie.

Po pôvodnej ťažbe dolomitu predchádzajúcou organizáciou zostala v otvorenom lome nebezpečne vysoká stena na severovýchodnom až východnom okraji ložiska, ktorej výška dosahuje viac ako 30 m. Plánovanou likvidáciou ložiska sa zvýši bezpečnosť v tejto časti ložiska.

Plocha ložiska nevyhradeného nerastu stavebného kameňa - dolomitu Rajec - Baranová vyčlenená na plánovanú likvidáciu má výmeru 8 380 m² a tvorí ju:

- časť C-KN parcely č. 2749/4, dotknutá plocha 4 080 m² z jej celkovej výmery 5 603 m²

- časť C-KN parcely č. 2749/5, dotknutá plocha 4 300 m² z jej celkovej výmery 9 609 m²

Postup navrhovaných likvidačných prác:

Množstvo závažkových materiálov potrebných na plánovanú likvidáciu časti ložiska nevyhradeného nerastu stavebného kameňa - dolomitu Rajec - Baranová: 175 700 m³, čo predstavuje ročne v priemere 22 000 m³.

Tento závažkový materiál bude ukladaný do vyťaženej ťažobnej jamy v šiestich vrstvách od najnižšej medzi kótami 475 až 480 m n.m. (5 m výška) a následne v piatich vrstvách 10 m vysokých medzi kótami 480 až 490 m n.m., 490 až 500 m n.m., 500 až 510 m n.m., 510 až 520 m n.m. a 520 až 530 m n.m.. Závažkový materiál sa začne naväzovať na plošinu vytvorenú ťažbou najspodnejšieho ťažobného rezu po jestvujúcej medzietážovej komunikácii alebo bude na túto plošinu sypaný z hrany vyššieho ťažobného rezu s ukončenou ťažbou. Povrch navezených hmôt bude podľa potreby roztláčaný, urovnávaný a zhutnený pásovým buldozénom. Dvoma spodnými vrstvami sa zasype jestvujúca ťažobná jama po kótu 490 m n.m. a nasypané hmoty budú opreté o jestvujúce svahy ťažobných rezov po celom obvode ťažobnej jamy, čím sa vytvorí prepojená plocha s terajším priestorom, kde je umiestnená technologická linka na úpravu suroviny a dočasné skládky upravenej suroviny. Od tejto vytvorenej plochy s priemernou nadmorskou výškou 490 m n.m. sa začnú nasypávať hmoty v nasledujúcich štyroch 10 m vysokých vrstvách, ktoré budú opreté o severnú, východnú a južnú ťažobnú stenu, pričom sa bude postupne vytvárať svah so sklonom 1 : 2 juhozápadným smerom v celej plánovanej štyridsať metrovej výške. Na postupne vznikajúce plošiny budú závažkové materiály dovážané nákladnými automobilmi po vnútroľomovej účelovej komunikácii, ktorá bude účelovo vytvorená na vznikajúcom svahu. Účelová komunikácia musí mať dostatočnú šírku, tak aby sa na nej obišli použité dopravné prostriedky, musí mať bezpečný sklon prispôsobený možnostiam dopravných strojov a použitých mechanizmov. K doprave závažkových materiálov na dve vrchné vrstvy je možné použiť aj jestvujúcu prístupovú komunikáciu do lomu, ktorá vedie po západnom až severnom okraji ložiska. Na vrchu nasypávaných materiálov v priemernej nadmorskej výške 530 m n.m. vznikne v severovýchodnom rohu ložiska plošina z nasypávaných materiálov, ktorá bude vyspádovaná v sklone 2,5 až 3% ku hrane svahu nasypávaných materiálov. Tento sklon je potrebné dôsledne dodržať, z dôvodu, aby sa nehromadili na tejto plošine prípadné zrážkové vody a otekali po plošine smerom k vytvorenému svahu a po ňom k jeho päte a nespôsobili na vznikajúcej plošine prípadné zátrhy a následne zosuny vytvoreného svahu z nasypávaných materiálov a neporušili jeho stabilitu.

Plocha vyčlenená na likvidáciu ložiska sa po ukončení likvidačných prác, vzhľadom k tomu, že je vedená v druhu pozemku: ostatné plochy, upraví tak, aby bola pripravená na uchytenie a rast samonáletových drevín z dôvodu spevnenie vzniknutého svahu.

Zároveň počas ukladania závažkových materiálov v rámci likvidácie časti ložiska budú dotážené zásoby dolomitov v severnom a západnom ťažobnom svahu, po plánovanú závernú pozíciu v rámci terajšej povolenej činnosti vykonávanej bankským spôsobom - dobývanie ložiska nevyhradeného nerastu stavebného kameňa - dolomitu Rajec - Baranová, ktorá je povolená do 31. 12. 2025.

Plánované ukončenie likvidačných prác: do 31. 12. 2029

Úprava svahov a dna lomu

Sklon jednotlivého ťažobného rezu je maximálne 75°.

Generálny svah lomu v bočných a konečných záverných svahoch je určený na 70°.

Svahy ťažobných rezov v ich závernej pozícii, ako aj dno lomu nie je potrebné pred zahájením likvidačných prác upravovať.

Spôsob zabezpečenia nebezpečných otvorov a priehlbni

Koruny ťažobných rezov sú zabezpečené ochrannými zvýšenými násypmi tvoreným ťaženým materiálom – dolomitom. V prípade, že sa bude počas likvidačných prác navázaný materiál naspávať z vyššieho ťažobného rezu, budú miesta na hrane ťažobného rezu, kde sa nebude práve navážať materiál stále zabezpečené zvýšeným ochranným násypom, tak aby sa zamedzilo prepadu vozidiel a mechanizácie do otvorenej vyťaženej ťažobnej jamy.

Pred začatím likvidačných prác bude potrebné nebezpečné miesta na ložisku ohradiť minimálne bezpečnostnou páskou a označiť bezpečnostnými tabuľkami so „Zákazom vstupu nezamestnaným osobám“ a inými potrebnými bezpečnostnými pokynmi..

POŽIADAVKY NA VSTUPY

Požiadavky na krajinu

Záujmová oblasť sa nenachádza v chránenej krajinskej oblasti. V územnom pláne mesta Rajec sa počíta s touto plochou, ako s ťažobným priestorom. Navrhovanou činnosťou - likvidáciou ložiska sa na vyťaženej ploche zahľadia následky ťažobnej činnosti a takto upravená plocha prinavrátí pôvodný ráz krajiny.

Požiadavky na záber pôdy

Plochu ložiska nevyhradeného nerastu stavebného kameňa – dolomitu Rajec – Baranová tvoria parcely registra C-KN č. 2749/4, 2749/5, 2749/6, 2749/7, 2749/8, 2749/9, 2750/3, 2750/4 a 2750/6 v k.ú. Rajec. Jeho celková výmera je 2,3956 ha.

Uvedené parcely boli vyčlenené z parcely registra "E" č.2517, resp. od C-KN parciel č.2749 a č.2750 Geometrickým plánom č. 3/2009 zo dňa 13.05.2009. C-KN parcely 2749/4, 2749/5, 2749/6, 2749/7, 2749/8, 2749/9 vyčlenené z C-KN parcely č.2749, ktorá bola pôvodne vedná ako lesný pozemok, boli v zmysle Rozhodnutia o zmene druhu pozemku, č.2009/00237-OLÚ/Ba, ktoré vydal Obvodný lesný úrad v Žiline, dňa 22. 05. 2009, preradené do druhu pozemku ostatné plochy. C-KN parcely 2750/3, 2750/4 a 2750/6 vyčlenené z C-KN parcely č.2750, ktorá bola vedná ako ostatné plochy, sú vedené v druhu pozemku ostatné plochy.

Priestor činného lomu a priestor plánovanej likvidácie je odlesnený a odskrývkovaný.

Požiadavky na surovínové a iné zdroje

Zmena navrhovanej činnosti – likvidácia vyťaženej časti lomu plánovaná do 31. 12.2029 je pokračovaním terajšej povolenej činnosti – dobývanie ložiska nevyhradeného nerastu - stavebného kameňa - dolomitu Rajec – Baranová a bude do konca roka 2025 prebiehať súčasne s terajšou povolenou činnosťou.

Na ploche vyčlenenej na plánovanú likvidáciu sú vyťažené zásoby dolomitu po hranicu povolenej činnosti. V tejto časti ložiska už organizácia neplánuje pokračovať v rozšírení ložiska pre účely dobývania dolomitu, ale tu plánuje s jeho postupnou likvidáciou, a to zavezením tejto vyťaženej časti ložiska vhodným závažkovým materiálom, ktorým disponuje.

Pri navrhovanej činnosti vzniknú požiadavky na vhodný zásypový materiál, a to:

- 1) výrobok - recyklát suťový 0/5, 0/22, 0/63, 22/63, 0/500 - zásypový inertný materiál určený na zásypy a prekryvné vrstvy.
- 2) inertný ťažobný odpad, ktorý vznikol v minulosti pri dobývaní stavebného kameňa - dolomitu - vnútorná (technologická) skrývka - t.j. odpad z ťažobného priemyslu podľa zákona č.514/2008 Z.z. o nakladaní s odpadom z ťažobného priemyslu a o zmene a doplnení niektorých zákonov, v znení neskorších predpisov

Množstvo závažkových materiálov potrebných na plánovanú likvidáciu časti ložiska nevyhradeného nerastu stavebného kameňa - dolomitu Rajec - Baranová: 175 700 m³, čo predstavuje ročne v priemere 22 000 m³.

Požiadavky na spotrebu vody a požiadavky odvodňovanie lomu - nakladanie s bankskými vodami

Prevádzka lomu nie je pripojená na verejný vodovod ani verejnú kanalizáciu.

Pitná voda je na lom dovážaná pre potreby zamestnancov v plastových nezávadných obaloch.

Úžitková voda na prípadne kropenie prístupovej komunikácie do lomu z dôvodu eliminácie prašnosti v suchom období je dovážaná cisternovým vozidlom a ním je komunikácia skrúpaná.

Ložisko je nezvodnené - bez prítokov podzemných vôd. Na ložisku sa nachádza druh nerastu stavebný kameň - dolomit,

ktorý je tektonicky veľmi popraskaný a tým dobre priepustný. Prítoky do priestoru lomu sú tvorené výlučne atmosférickými zrážkami, ktoré sa infiltrujú do podložia ložiska a preto nie je potrebné uvažovať s odvodňovaním lomu.

Požiadavky na elektrifikáciu a mechanizáciu

Elektrický prúd sa v lome nevyužíva, nakoľko sa ťažba a úprava vydobytého materiálu vykonávajú stavebnými mechanizmami (rýpadlo, nakladač s integrovanou váhou na lyžici a mobilný drvič (triedič) na motorový pohon.

Tiež pri zmene navrhovanej činnosti – likvidácii ložiska nebude využívaná elektrická energia. Z mechanizmov bude využívaný hlavne buldozér na úpravu a zhutnenie navezených závažkových materiálov.

Požiadavky na spôsob dopravy

Na dopravu vyťaženej suroviny do drviča, na vývoz kameniva z lomu a na dovoz zásypových materiálov v rámci likvidačných prác sa používajú a budú používať dopravné prostriedky – nákladné automobily so spôsobilosťou jazdy po pozemných komunikáciách.

Doprava sa rozdeľuje na:

- vnútrolomovú (doprava suroviny z miesta ťažby k miestu úpravy a plánovaná doprava inertného ťažobného odpadu z dočasných skládok technologickéj skrývky v lome do priestoru vyčleneného na plánovanú likvidáciu lomu). Táto doprava sa riadi Dopravno-prevádzkovým poriadkom lomu.
- Dopravu z priestoru mimo areál lomu (doprava kameniva z dočasných skládok upraveného kameniva k odberateľom a doprava výrobku - recyklátu suťového do priestoru vyčleneného na plánovanú likvidáciu lomu). Táto doprava sa riadi všeobecnými dopravnými predpismi.

Požiadavky na pracovné sily

Počas ťažobných a navrhovaných likvidačných prác na ložisku Rajec - Baranová musia byť na pracovisku na lome v pracovnej zmene vždy minimálne dvaja zamestnanci, vždy jeden kmeňový zamestnanec organizácie, ktorý je menovaný do funkcie predák a 1 zamestnanec na inú zmluvu, prípadne SZČO.

Okrem uvedených zamestnancov musí mať organizácia v zmysle bankských a súvisiacich predpisov pre výkon terajšej a navrhovanej činnosti zabezpečených odborne spôsobilých zamestnancov na výkon funkcií: bankský bezpečnostný technik, bankský projektant a vedúci likvidácie havárii a jeho zástupca.

Obsluha stavebných mechanizmov musí byť odborne spôsobilá na obsluhu konkrétneho stavebného mechanizmu a musí mať pri vykonávaní činnosti na lome pri sebe platné osvedčenie na obsluhu konkrétneho stavebného mechanizmu.

Kontrolnú činnosť na lome vykonáva pri každej pracovnej zmene zmenový technik, prípadne nadriadený zmenového technika – vedúci lomu.

Požiadavky na sociálne vybavenie pre zamestnancov

Na pracovisku sú zriadené dočasné sociálne priestory - unimobunka a hygienické zariadenie - suché WC. Zamestnanci sú a budú na pracovisko dopravovaní motorovými vozidlami. Na pracovisku je zabezpečená úžitková voda a nápoje v plastových hygienicky nezávadných obaloch. Činnosť na ložisku bude vykonávaná prevažne v pracovných dňoch a za denného svetla, ale pri zvýšenom dopyte sa nevylučuje činnosť v dňoch pracovného voľna a pracovného pokoja, prípadne v dvoch pracovných zmenách.

ÚDAJE O VÝSTUPOCH

Ložisko nevyhradeného nerastu stavebného kameňa - dolomitu Rajec - Baranová sa nachádza v katastrálnom území Rajec, pri jeho severozápadnej hranici medzi k.ú. Rajec a k.ú. Veľká Čierna, v okrese Žilina, v kraji Žilinskom, na pravej strane štátnej cesty II. triedy č.517 medzi Rajcom a Považskou Bystricou. Ložisko leží, asi 3,5 km západným smerom od centra mesta Rajec, 1200 m od najbližších obytných budov mesta Rajec a 800 m od najbližších budov bývalého poľnohospodárskeho družstva na okraji mesta. Opačným smerom, t.j. západným smerom od ložiska leží obec Veľká Čierna, ktorej najbližšie obytné objekty sú vzdialené vzdušnou čiarou asi 1200 m.

V okolí sú zdrojom hlavne prašnosti a hluku okrem ložiska nevyhradeného nerastu Rajec – Baranová aj dve susedné činné výhradné ložiská nevyhradeného nerastu dolomitu s určenými dobývacími priestormi:

- DP Veľká Čierna I.
- DP Veľká Čierna

Tieto ložiská zaberajú niekoľkonásobne väčšiu plochu ako ložisko nevyhradeného nerastu Rajec – Baranová a tiež objem ťažby dolomitov je niekoľkonásobne väčší.

Zdroje znečistenia ovzdušia

Lom na ložisku stavebného kameňa – dolomitu Rajec - Baranová v rámci terajšej povolenej činnosti na lome – ťažba a úprava suroviny je podľa predpisov na úseku ochrany ovzdušia (zákon 137/2010 Z.z. o ovzduší a vyhláška č. 410/2012 Z.z., ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia zákona o ovzduší) je zaradený ako stredný zdroj znečisťovania ovzdušia:

A)Výroba a spracovanie

3.Výroba nekovových minerálnych produktov

3.10.2 Kameňolomy a súvisiace spracovanie kameňa

Prašnosť na ložisku nevyhradeného nerastu Rajec – Baranová vzniká hlavne pri:

- primárnom rozpojovaní suroviny trhacími prácami veľého rozsahu (vykonávané 1-2 x do roka)
- nakládke suroviny z miesta ťažby
- pri vnútrolomovej doprave (doprava suroviny z miesta ťažby k miestu úpravy)
- pri vykládke suroviny do drviaceho a triediaceho zariadenia
- pri úprave suroviny drvením a triedením
- pri sypaní upraveného kameniva na skládky podľa jednotlivých frakcií

- pri nakládke upravenej suroviny na nákladné automobily pri expedícii k odberateľom
- pri doprave mimo areál lomu (doprava kameniva z dočasných skládok upraveneho kameniva k odberateľom).

Pri navrhovanej činnosti – likvidácii vyťaženej časti ložiska nevyhradeného nerastu Rajec – Baranová bude zdrojom prašnosti:

- vykládka zásypových materiálov v priestore likvidácie
- zhutňovanie a úprava svahov buldozérom v priestore likvidácie.
- doprava vnútrolomová (doprava inertného ťažobného odpadu z dočasných skládok technologickkej skrývky v lome do priestoru vyčleneného na plánovanú likvidáciu lomu)
- doprava mimo areál lomu (doprava výrobku - recyklátu suťového do priestoru vyčleneného na plánovanú likvidáciu lomu).

Eliminácia prašnosti v lome je zabezpečená skrúpaním vnútrolomových komunikácií a skrúpaním skládok podvrveného kameniva.

Vzhľadom na polohu lomu Rajec – Baranová a eliminovanie prašnosti v lome, táto neovplyvňuje kvalitu životného prostredia v najbližšej obci.

Zdroje znečistenia vôd a nakladanie s odpadovými vodami

Ložisko nevyhradeného nerastu Rajec – Baranová je nezvodnené - bez prítokov podzemných vôd. Na ložisku sa nachádza druh nerastu stavebný kameň - dolomit, ktorý je tektonicky veľmi popraskaný a tým dobre priepustný. Prítoky do priestoru lomu sú tvorené výlučne atmosférickými zrážkami, ktoré sa infiltrujú do podlažia ložiska a preto nie je potrebné uvažovať s odvodňovaním lomu.

Prevádzka lomu nie je pripojená na verejný vodovod ani verejnú kanalizáciu.

Pitná voda je na lom dovážaná pre potreby zamestnancov v plastových nezávadných obaloch.

Úžitková voda na prípadne kropenie prístupovej komunikácie do lomu a vnútrolomových komunikácií z dôvodu eliminácie prašnosti v suchom období je dovážaná cisternovým vozidlom a ním je komunikácia skrúpaná.

Odpadové vody v priestore lomu nevznikajú.

Potenciálnym zdrojom znečistenia povrchu a vôd môžu byť pohonné hmoty a oleje používané v mechanizmoch na lome.

Elimináciou znečistenia povrchu a vôd sú pravidelné kontroly mechanizmov, čerpanie pohonných hmôt na určenom mieste a odstávky mechanizmov počas nečinnosti na vyhradených parkovacích miestach a používanie záchytných vaní proti prípadnému úniku ropných látok z odstavených mechanizmov.

Odpadové hospodárstvo

Počas vykonávania terajšej činnosti - dobývania ložiska nevyhradeného nerastu a navrhovanej činnosti – likvidácia vyťaženej časti ložiska nevyhradeného nerastu Rajec – Baranová sa musia plniť požiadavky zákona č.79/2015 Z.z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a jeho vykonávacích vyhlášok.

Pri dobývaní ložiska vzniká odpad z ťažobného priemyslu podľa zákona č.514/2008 Z.z. o nakladaní s odpadom z ťažobného priemyslu a o zmene a doplnení niektorých zákonov, v znení neskorších predpisov a to:

- inertný ťažobný odpad - technologicky nevhodný zahmlinený materiál - vnútorná technologická skrývka (asi 2% - 5% z vyťaženej suroviny) a piesok a íly, ktoré vznikajú pri úprave a zušľachtovaní nerastu (asi 5% - 10% z upravovanej suroviny).

Uvedený odpad neobsahuje žiadne nebezpečné látky, preto sa bude ukladať na dočasnú skládku - výsypku alebo odval v priestore lomu pre následné použitie v rámci likvidácie ložiska, do násypov, pri rekultivácii a pri terénnych úpravách.

V rámci terajšieho dobývania suroviny a navrhovanej likvidácie ložiska sa počíta so vznikom odpadov, ktoré sa podľa Katalógu odpadov - vyhlášky č. 265/2015 Z.z. zaraďujú do kategórie „O“ - ostatný odpad a sú zaradené do skupiny a podskupiny nasledovne:

15 01 01 - obaly z papiera a lepenky (len pri dobývaní ložiska)

20 03 01 - zmesový komunálny odpad (pri dobývaní ložiska aj pri navrhovanej činnosti – likvidácii ložiska)

V lome je používané pre potreby zamestnancov suché WC.

Zdroje hluku

Na ložisku nevyhradeného nerastu Rajec – Baranová sa vyskytujú zdroje hluku z činnosti vykonávanej banským spôsobom – ťažba a úprava suroviny:

- primárnom rozpojení suroviny trhacími prácami veľého rozsahu (vykonávané 1-2 x do roka)
- nakládke suroviny z miesta ťažby
- pri vnútrolomovej doprave (doprava suroviny z miesta ťažby k miestu úpravy)
- pri vykládke suroviny do drviaceho a triediaceho zariadenia
- pri úprave suroviny drvením a triedením
- pri sypaní upraveneho kameniva na skládky podľa jednotlivých frakcií
- pri nakládke upravenej suroviny na nákladné automobily pri expedícii k odberateľom
- pri doprave mimo areál lomu (doprava kameniva z dočasných skládok upraveneho kameniva k odberateľom)

Pri navrhovanej činnosti – likvidácii vyťaženej časti ložiska nevyhradeného nerastu Rajec – Baranová bude zdrojom hluku:

- vykládka zásypových materiálov v priestore likvidácie

- zhutňovanie a úprava svahov buldozénom v priestore likvidácie.
- doprava vnútroľomová (doprava inertného ťažobného odpadu z dočasných skládok technologickej skrývky v lome do priestoru vyčleneného na plánovanú likvidáciu lomu)
- doprava mimo areál lomu (doprava výrobku - recyklátu suťového do priestoru vyčleneného na plánovanú likvidáciu lomu).

Hluk pri dobývání suroviny vytváraný primárne trhacími prácami má intenzívny, ale krátkodobý efekt. Tento hluk je počuteľný do väčšej vzdialenosti. Pri frekvencii odstrelov približne 1 -2 krát ročne nespôsobuje výraznú záťaž na obyvateľstvo najbližšej obce.

Sekundárny hluk je tvorený nakladaním suroviny z rozvalu na nákladné automobily a jej vykladaním do výsypky úpravarenskej linky, chodom ťažobných a dopravných mechanizmov, ako aj úpravarenskej linky a navrhovaným dovozom a vykládkou zásypových materiálov v rámci likvidácie vyťaženej časti ložiska.

Vzhľadom na vysokú technickú úroveň používaných mechanizmov ako aj polohou lomu Rajec – Baranová nedosahuje hladina hluku takú intenzitu, ktorá by výrazne ovplyvňovala kvalitu životného prostredia v najbližšej obci.

Zdroje vibrácií

Zdrojom vibrácií na ložisku nevyhradeného nerastu Rajec – Baranová pri činnosti vykonávanej bankým spôsobom – ťažbe a úprave suroviny je:

- výkon trhacích prác pri primárnom rozpožovaní suroviny (1 – 2 x ročne)
- činnosť ťažobných mechanizmov a úpravarenskej linky

Pri navrhovanej činnosti – likvidácii vyťaženej časti ložiska nevyhradeného nerastu Rajec – Baranová bude zdrojom vibrácií:

- činnosť mechanizmov upravujúcich terén pri likvidácii (svahovanie a zhutňovanie)

Vibrácie vznikajú pri doprave suroviny a pri jej spracovaní a vplyvajú len na zamestnancov organizácie. Títo sú, v prípade že sa vibrácie nedajú odstrániť alebo eliminovať, vybavení pracovnými ochrannými prostriedkami na znižovanie nepriaznivých vplyvov aj vibrácií.

Účinky vibrácií sú vzhľadom k polohe lomu Rajec – Baranová na širšie okolie a na obyvateľov najbližšej obce nevýznamné.

Zdroje žiarenia, tepla a zápachu

sa pri terajšej činnosti vykonávanej bankým spôsobom – ťažbe a úprave suroviny, ani pri navrhovanej činnosti - likvidácii vyťaženej časti ložiska nevyhradeného nerastu Rajec – Baranová nevyskytujú.

Iné vplyvy, napríklad vyvolané investície

sa pri terajšej činnosti vykonávanej bankým spôsobom – ťažbe a úprave suroviny, ani pri navrhovanej činnosti - likvidácii vyťaženej časti ložiska nevyhradeného nerastu Rajec – Baranová sa nepredpokladajú iné vplyvy na životné prostredie, ktoré by iniciovali vyvolané investície.

Organizácia pri terajšej činnosti vykonávanej bankým spôsobom – ťažbe a úprave suroviny a pri navrhovanej činnosti - likvidácii vyťaženej časti ložiska nevyhradeného nerastu Rajec – Baranová bude dodržiavať predpísané opatrenia na elimináciu nepriaznivých vplyvov na životné prostredie a na zdravie obyvateľov okolitých obcí a zamestnancov.

VPLYVY

Terajšou činnosťou vykonávanou bankým spôsobom – ťažba a úprava suroviny a navrhovanou činnosťou - likvidáciou vyťaženej časti ložiska nevyhradeného nerastu - stavebného kameňa – dolomitu Rajec – Baranová nedôjde k takmer žiadnemu navýšeniu terajších vplyvov činnosti na životné prostredie a zdravie obyvateľstva.

Krajina a pôda

Lom na ložisku stavebného kameňa – dolomitu Rajec - Baranová v katastrálnom území Rajec začal byť terajšou organizáciou prevádzkovaný v roku 2009. Lom už bol otvorený a ťažený v predchádzajúcom období. Vplyvy ťažby vo svahu v zalesnenom okolitom teréne, kde sa lom nachádza sú viditeľné.

Organizácia navrhovanou činnosťou – likvidáciou ložiska vo vyťaženej časti lomu bude postupne zahladzovať stopy po ťažobnej činnosti a tým eliminovať negatívny vplyv krajinné prostredie. Takto upravená plocha prinavráti pôvodný ráz krajiny a okolitého pôdneho prostredia.

Terajšia činnosť vykonávaná bankým spôsobom – ťažba a úprava suroviny a navrhovaná činnosť - likvidácii vyťaženej časti ložiska stavebného kameňa – dolomitu Rajec – Baranová je situovaná v otvorenom lome a nespôsobí nový záber plôch.

Rastliny a živočíchy

V minulosti tvorili priestor ložiska stavebného kameňa – dolomitu Rajec – Baranová lesné pozemky s rovnakým zložením ako okolité lesné pozemky s druhovým zastúpením sa jedná o boriny a bučiny s ihličnanmi.

Plocha otvoreného lomu je tvorená obnaženou horninou – dolomitom a je veľmi chudobná na živočíšne spoločenstvá. Na plochu prenikajú z okolitých lesných porastov a lúk bežné živočíšne druhy.

Povrchové a podzemné vody

Územie ložiska stavebného kameňa – dolomitu Rajec – Baranová a jeho okolie je z hydrogeologického hľadiska jednoduché a doterajšie dobývanie ložiska neovplyvnilo miestny hydrogeologický režim.

Otvorený lom sa nachádza nad miestnou eróznou bázou a ložisko nie je zvodnené. Zrážková voda vsakuje do hlbších častí dolomitového masívu, ktorý je tektonicky popraskaný a tým dobre priepustný a nie je potrebné lom odvodňovať.

Dotknuté územie je súčasťou ochranného pásma III. stupňa prírodných liečivých zdrojov v Rajeckých Tepliciach ustanovené vyhláškou Ministerstva zdravotníctva SR č. 481/2001 Z. z. K terajšej činnosti vykonávanej banským spôsobom – ťažba a úprava suroviny a k navrhovanej činnosti - likvidácii vyťaženej časti ložiska nevyhradeného nerastu Rajec – Baranová vydalo Ministerstvo zdravotníctva SR, Inšpektorát kúpeľov a žriediel súhlasné stanovisko.

Ovzdušie

Lom na ložisku stavebného kameňa – dolomitu Rajec - Baranová v rámci terajšej povolenej činnosti na lome – ťažba a úprava suroviny je podľa predpisov na úseku ochrany ovzdušia (zákon 137/2010 Z.z. o ovzduší a vyhláška č. 410/2012 Z.z., ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia zákona o ovzduší) je zaradený ako stredný zdroj znečisťovania ovzdušia:

A)Výroba a spracovanie

3.Výroba nekovových minerálnych produktov

3.10.2 Kameňolomy a súvisiace spracovanie kameňa

Prašnosť, ktorá vzniká terajšou činnosťou – ťažba a úprava suroviny na lome je časovo a priestorovo obmedzená a jej intenzita je premenlivá v závislosti od množstva ťaženej suroviny, množstva upravovaného kameniva, počtu realizovaných odstrelov a frekvencie dopravy.

Množstvo emisií v ovzduší a ich dosah do okolia závisia od priebehu ťažobných prác, ročného obdobia, poveternostných podmienok. Imisné príspevky sú však tlmené nárazníkovou vegetačnou zónou medzi zdrojom znečisťovania a najbližšími sídelnými jednotkami obec Veľká Čierna a mesto Rajec.

Hluk a vibrácie

Terajšia činnosť vykonávaná banským spôsobom – ťažba a úprava suroviny a navrhovaná činnosť - likvidácia vyťaženej časti ložiska je situovaná v otvorenom Lom na ložisku stavebného kameňa – dolomitu Rajec – Baranová, ktorý je dostatočne izolovaný od obytnej časti obce Veľká Čierna a mesta Rajec. Konfigurácia a zalesnenie okolitého terénu eliminujú akustické pôsobenie hluku a vibrácií, ktoré súvisia s terajšou povolenou činnosťou aj s navrhovanou zmenou činnosti. Z dlhodobého hľadiska nie je a nebude významným zdrojom hluku a vibrácií pre najbližšie sídelné útvary: obec Veľká Čierna a mesto Rajec.

Odpady

Pri dobývaní ložiska vzniká odpad z ťažobného priemyslu podľa zákona č.514/2008 Z.z. o nakladaní s odpadom z ťažobného priemyslu a o zmene a doplnení niektorých zákonov, v znení neskorších predpisov a to:

- inertný ťažobný odpad - technologicky nevhodný zahmlinený materiál - vnútorná technologická skrývka (asi 2% - 5% z vyťaženej suroviny) a piesok a íly, ktoré vznikajú pri úprave a zušľachtovaní nerastu (asi 5% - 10% z upravovanej suroviny). Uvedený odpad neobsahuje žiadne nebezpečné látky, preto sa bude ukladať na dočasnú skládku - výsypku alebo odval v priestore lomu pre následné použitie v rámci likvidácie ložiska, do násypov, pri rekultivácii a pri terénnych úpravách.

V rámci terajšieho dobývania suroviny a navrhovanej likvidácie ložiska sa počíta so vznikom odpadov, ktoré sa podľa Katalógu odpadov - vyhlášky č. 265/2015 Z.z. zaraďujú do kategórie „O“ - ostatný odpad:

15 01 01 - obaly z papiera a lepenky (len pri dobývaní ložiska)

20 03 01 - zmesový komunálny odpad.

Odpad sa bude zbierať a triediť do kontajnerov a bude odovzdávaný na likvidáciu oprávnenej organizácii.

Bezpečnosť a ochrana zdravia zamestnancov

Zamestnanci na lome sú v zmysle posúdeníam nebezpečenstiev a rizík na pracovisku pri výkone prác vybavení predpísanými osobnými ochrannými prostriedkami, ktoré eliminujú vplyv prostredia na ich zdravie. Taktiež sa zúčastňujú predpísaných preventívnych zdravotných prehliadok a školení z oblasti bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci.

Organizácia využíva najnovšie dostupné technológie na elimináciu nepriaznivých vplyvov na životné prostredie, s ktorými je ťažba a úprava nerastných surovín spojená.

Zdravie obyvateľstva

Ložisko stavebného kameňa - dolomitu Rajec - Baranová leží, asi 3,5 km západným smerom od centra mesta Rajec, 1200 m od najbližších obytných budov mesta Rajec a 800 m od najbližších budov bývalého poľnohospodárskeho družstva na okraji mesta. Opačným smerom, t.j. západným smerom od ložiska leží obec Veľká Čierna, ktorej najbližšie obytné objekty sú vzdialené vzdušnou čiarou asi 1200 m.

Konfigurácia a zalesnenie okolitého terénu ložiska stavebného kameňa - dolomitu Rajec - Baranová eliminujú hlavne prašnosť, akustické pôsobenie hluku, ktoré súvisí s terajšou povolenou činnosťou aj s navrhovanou zmenou činnosti. Z dlhodobého hľadiska nie je a nebude významným zdrojom negatívnych vplyvov na zdravie obyvateľstva v najbližších sídelných útvaroch: obec Veľká Čierna a mesto Rajec.

Z priamych vplyvov na životné prostredie v dotknutom území a blízkom okolí územia sú to:

- zmeny v krajinej štruktúre
- prašnosť
- hlučnosť
- vibrácie
- znečistenie vôd
- vplyvy na obyvateľstvo

Tieto negatívne vplyvy na kvalitu životného prostredia v dotknutom území sú kumulované a spolupôsobia s podobnými činnosťami v blízkom okolí, kde sa okrem ložiska nevyhradeného nerastu Rajec – Baranová vykonáva banská činnosť – dobývanie dolomitu aj na dvoch susedných činných výhradných ložiskách nevyhradeného nerastu dolomitu s určenými dobývacími priestormi, ktoré ovplyvňujú kvalitu životného prostredia rovnakými negatívnymi vplyvmi.

Kumulatívne a súbežne pôsobiace (synergické) vplyvy t.j. pôsobenie viacerých faktorov ovplyvňujúcich kvalitu krajiny a kvalitu životného prostredia súčasne (súbežne), v dotknutom území a jeho okolí budú pri vykonávaní navrhovanej činnosti - likvidácie vyťaženej časti ložiska nevyhradeného nerastu - stavebného kameňa – dolomitu Rajec – Baranová minimálne ovplyvnené a z hľadiska kvality krajiny budú mať pozitívny vplyv.

Pri navrhovanej činnosti - likvidácii vyťaženej časti ložiska nevyhradeného nerastu - stavebného kameňa – dolomitu Rajec – Baranová nedôjde k rozšíreniu ťažobného priestoru, ale naopak, tento priestor bude postupnou likvidáciou zmenšený, budú tu postupne zahladené následky ťažobnej činnosti a takto upravená plocha postupne po ukončení technickej a biologickej rekultivácie a zalesnení bude eliminovať rušivý prvok krajiny a prinavrátí pôvodný ráz krajiny.

Pri navrhovanej činnosti nedôjde ani k výraznému zvýšeniu frekvencie dopravy na vnútroľomových komunikáciách, nakoľko na navážanie materiálov na likvidáciu sa využijú automobily, ktoré budú z lomu odvážať kamenivo. Nebude ovplyvnená ani doprava na ceste II/517 a blízkom rozdelení smerov na križovatke s cestou I/64 v smere na Žilinu alebo Príevidzu.

Z hľadiska mimoriadneho ohrozenia kvality podzemných a povrchových vôd v období vykonávania navrhovanej činnosti - likvidácie vyťaženej časti ložiska nevyhradeného nerastu - stavebného kameňa – dolomitu Rajec – Baranová pripadajú do úvahy nasledovné zdroje kontaminácie: havarijné úniky ropných látok z použitých mechanizmov a automobilov pri vnútroareálovej preprave.

Obslužná doprava pre odvoz kameniva z prevádzky a dovoz materiálov a do prevádzky na navrhovanú likvidáciu vyťaženej časti ložiska nevyhradeného nerastu - stavebného kameňa – dolomitu Rajec – Baranová je zabezpečovaná nákladnými automobilmi so spôsobilosťou na jazdu po pozemných komunikáciách, ktoré musia spĺňať požiadavky vypúšťanie nízkych emisií a požiadavky vzťahujúce sa na prepravu prašných materiálov.

Vo vzťahu k súčasným intenzitám dopravy na príslušnej cestnej sieti z hľadiska životného prostredia a verejného zdravia je táto zmena v intenzite dopravy málo významná pretože nemôže podstatným spôsobom ovplyvniť súčasnú situáciu v kvalite ovzdušia a akustickú situáciu pozdĺž cestnej siete.

Nepredpokladá také zvýšenie tuhých znečisťujúcich látok a emisií, hlučnosti a vibrácií vplyvom dopravy a ťažobných a úpravarenských prác v lome, ktoré by mohli mať významný nepriaznivý vplyv na obyvateľstvo a životné prostredie dotknutého územia.

Na elimináciu prašnosti v lome pri skladovaní a skládkovaní prašných materiálov je potrebné vykonať opatrenia, ako napr. udržiavať potrebnú vlhkosť povrchu uskladnených prašných materiálov. Realizované opatrenia musia ale zabezpečiť nevyhnutnú možnosť manipulácie s materiálom s ohľadom na konkrétny technologický proces.

Prašnosť, hlučnosť a vibrácie, ako negatívne vplyvy na krajinu a životné prostredie bude odstránené až po úplnom ukončení dobývania ložiska po vyťažení zásob dolomitu a ukončení likvidačných prác na ložisku stavebného kameňa – dolomitu Rajec – Baranová, kedy bude priestor ložiska zre kultivovaný a zalesnený a prinavrátí sa mu pôvodný ráz krajiny.

Navrhovaná činnosť neprináša do územia narušenie pohody a kvality života a zdravia obyvateľov v blízkej obci Veľká Čierna ani v meste Rajec aj vzhľadom na vzdialenosť ložiska nevyhradeného nerastu - stavebného kameňa - dolomitu Rajec - Baranová, konfiguráciu terénu a prirodzených bariér v krajine.

Opatrenia na zmiernenie nepriaznivých vplyvov navrhovanej činnosti na životné prostredie:

- Nákladne vozidla prevádzkovateľa budú počas prepravy dovážaného materiálu povinne zaplachtované. Pracovníci prevádzky budú taktiež upozorňovať vodičov iných dopravcov na povinnosť mať zaplachtované korby.
- Prevádzkovateľ lomu má vypracovanú prevádzkovú dokumentáciu - havarijný plán – Plán preventívnych opatrení na zamedzenie vzniku neovládateľného úniku znečisťujúcich látok do životného prostredia a postup v prípade ich úniku Tie riešia základnú ochranu vôd v kontexte s činnosťou v lome,

V rámci zisťovacieho konania OÚ Žilina - OSŽP rozoslal oznámenie o začatí správneho konania a predložení oznámenia o zmene navrhovanej činnosti podľa § 29 ods. 6 zákona na zaujatie stanoviska rezortnému orgánu, dotknutým orgánom, povolujuúcemu orgánu, dotknutej obci a zároveň zverejnil na webovom sídle ministerstva a Okresného úradu Žilina oznámenie o predložení oznámenia o zmene navrhovanej činnosti v termíne 09. 11. 2022.

Stanoviská k navrhovanej zmene

V zákonom stanovenom termíne doručili na OÚ Žilina – OSŽP svoje písomné stanoviská tieto subjekty

1. Mesto Rajec listom zo dňa 07. 12. 2022 upovedomila o zverejnení oznámenia o zmene navrhovanej činnosti na verejnej tabuli v lehote od 21. 11. 2022 do 06. 12. 2022 a zároveň uviedlo, že k zmene navrhovanej činnosti nemá námietky.

OÚ Žilina: Berie na vedomie.

2. Okresný úrad Žilina, odbor starostlivosti o životné prostredie, oddelenie ochrany prírody a vybraných zložiek životného prostredia na úseku ŠS OO listom, OU-ZA-OSZP3-2022/053819-002/Jak zo dňa 21. 11. 2022 s odporúčením ukončiť proces EIA bez pripomienok.

OÚ Žilina: Akceptuje sa.

3. Okresný úrad Žilina, odbor starostlivosti o životné prostredie oddelenie ochrany prírody a vybraných zložiek životného prostredia na úseku ŠSOPaK listom, OU-ZA-OSZP3-2022/054183-002/Bre zo dňa 18. 11. 2022 s odporúčením ukončiť proces EIA bez pripomienok s poznámkou:

a) Podľa zákona o ochrane prírody a krajiny sa záujmová lokalita nachádza na území, ktorému sa poskytuje prvý stupeň ochrany, zároveň je navrhovaná činnosť situovaná mimo území NATURA.

OÚ Žilina: Akceptuje sa.

4. Obvodný banský úrad v Banskej Bystrici listom 2453-4183/2022 zo dňa 06. 12. 2022 s odporúčením ukončiť proces EIA bez pripomienok.

OÚ Žilina: Akceptuje sa.

5. Okresný úrad Žilina, odbor cestnej dopravy a pozemných komunikácií listom, OU-ZA-OCDPK-2022/053265/2/JED zo dňa 11. 11. 2022 s odporúčením ukončiť proces EIA bez pripomienok.

OÚ Žilina: Akceptuje sa.

6. Okresný úrad Žilina, odbor krízového riadenia listom, OU-ZA-OKR1-2022/053746-002 zo dňa 14. 11. 2022 s odporúčením ukončiť proces EIA bez pripomienok.

OÚ Žilina: Akceptuje sa.

7. Okresné riaditeľstvo hasičského a záchranného zboru v Žiline listom, ORHZ-ZA1- 2022/001231-001 zo dňa 07. 12. 2022 s odporúčením ukončiť proces EIA bez pripomienok.

OÚ Žilina: Akceptuje sa.

8. Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Žiline listom, PPK-7177/3421/2022/Mar zo dňa 18. 11. 2022 s odporúčením ukončiť proces EIA bez pripomienok.

OÚ Žilina: Akceptuje sa.

V stanovenej lehote neboli vznesené ďalšie pripomienky dotknutých orgánov. Tieto v zmysle § 23 ods. 4 sa považujú za súhlasné stanovisko.

Listom č.j.: OU-ZA-OSZP3-2022//049696 zo dňa 14. 12. 2022 príslušný orgán podľa § 33 správneho poriadku upovedomil účastníkov konania o možnosti nahliadnutia do spisového materiálu a prípadného vznesenia pripomienok k doručeným stanoviskám. Túto možnosť nikto nevyužil.

Príslušný orgán vychádzal z komplexných výsledkov zisťovacieho konania. Dotknuté orgány a povolujuce orgány nepoukázali na očakávané zhoršenie kvality zložiek životného prostredia a podmienok ochrany verejného zdravia. Požiadavka plnenia povinností vyplývajúcich z platnej legislatívy bude riešená v rámci následných povoľovacích procesov, ktoré sú záväzné pre príslušný povoľovací orgán.

Vyhodnotenie

OÚ Žilina, OSZP3 posúdil zmenu navrhovanej činnosti z hľadiska povahy a rozsahu tejto zmeny, miesta jej vykonávania a významu očakávaných vplyvov na životné prostredie a to aj kumulatívnych, vrátane vplyvov na zdravie obyvateľov, pričom vzal do úvahy súčasný stav životného prostredia v dotknutom území.

Pri rozhodovaní použil primerane kritériá pre zisťovacie konanie podľa Prílohy č. 10 k zákonu o posudzovaní (transpozícia prílohy č. III Smernice 2011/92/EÚ o posudzovaní vplyvov určitých verejných a súkromných projektov na životné prostredie).

Zmena navrhovanej činnosti sa nachádza v území, kde je uvedená činnosť prevádzkovaná dlhodobo a už bola v minulosti posúdená. Z toho dôvodu sú známe vplyvy danej prevádzky na životné prostredie. Zmena navrhovanej činnosti nevyvolá za podmienok stanovených vo výroku rozhodnutia nové vplyvy. Uvedená skutočnosť sa prejavila aj v stanoviskách od dotknutých orgánov, ktoré dali kladné stanoviská a nepožadovali ďalšie posudzovanie zmeny navrhovanej činnosti.

Posudzovanie vplyvov na životné prostredie podľa zákona sa vykonáva v predprojektovom štádiu. V rámci predloženého oznámenia o zmene navrhovanej činnosti boli podrobne zdokumentované vstupy a výstupy a predpokladané vplyvy navrhovanej činnosti zodpovedajúce stupňu prípravy vypracovania oznámenia o zmene navrhovanej činnosti - posudzovaniu vplyvov na životné prostredie podľa zákona č. 24/2006 Z. z.

Zmena navrhovanej činnosti podlieha povoľovaciemu procesu v zmysle banského zákona v znení neskorších predpisov. Tohto procesu sa zúčastňujú orgány ochrany životného prostredia a zdravia, ktoré sú dostatočnou zárukou, že nebude povolená taká činnosť, ktorá by bola v rozpore s príslušnými ustanoveniami všeobecne záväzných právnych predpisov v oblasti ochrany životného prostredia a zdravia obyvateľstva.

Záver

OÚ Žilina - OSZP pri rozhodovaní o tom, či sa navrhovaná zmena činnosti bude posudzovať podľa zákona, prihliadal na stanoviská dotknutých orgánov doručené k predmetnému oznámeniu o zmene navrhovanej činnosti a pri konečnom rozhodovaní primerane použil kritériá pre zisťovacie konanie uvedené v prílohe č. 10 zákona.

Na základe preskúmania a zhodnotenia predloženého oznámenia o zmene navrhovanej činnosti, vyjadrení subjektov konania, zistenia stavu z hľadiska zhodnotenia povahy a rozsahu zmeny navrhovanej činnosti, miesta vykonávania navrhovanej činnosti, najmä jeho únosného zaťaženia a ochrany poskytovanej podľa osobitných predpisov, významu očakávaných vplyvov na životné prostredie a zdravie obyvateľstva, posúdenia súladu s územno-plánovacou dokumentáciou a úrovne spracovania oznámenia o zmene navrhovanej činnosti tunajší úrad konštatuje, že navrhovaná zmena činnosti neohrozuje ani neprimerane neobmedzuje práva a oprávnené záujmy subjektov konania a sú splnené podmienky podľa zákona a predpisov upravujúcich konania, ktoré boli súčasťou predloženého zámeru, a preto rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozhodnutia.

V rámci zisťovacieho konania tunajší úrad nezistil žiadne skutočnosti, ktoré môžu byť v rozpore so všeobecne záväznými právnymi predpismi na ochranu životného prostredia, alebo ktoré by v závažnej miere ohrozovali životné prostredie a zdravie obyvateľov, ktoré by bolo potrebné posudzovať podľa zákona, a preto Okresný úrad Žilina, odbor starostlivosti o životné prostredie rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozhodnutia.

Z výsledkov zisťovacieho konania a po zohľadnení stanovísk doručených k navrhovanej činnosti vyplynuli niektoré konkrétne požiadavky vo vzťahu k navrhovanej činnosti, ktoré je potrebné zohľadniť v procese konania o povolení navrhovanej činnosti podľa osobitných predpisov:

Zo zhodnotenia predpokladaných vplyvov navrhovanej činnosti vykonanej v etape vypracovania oznámenia o zmene navrhovanej činnosti vyplýva, že sa nepredpokladajú také negatívne vplyvy, ktoré by mali za následok významné zhoršenie stavu životného prostredia a zdravia obyvateľov v záujmovom území, oproti povolenému existujúcemu stavu, ktoré by bolo potrebné ďalej posudzovať podľa zákona EIA.

OÚ Žilina, OSZP3 na základe preskúmania zhodnotenia predloženého oznámenia o zmene navrhovanej činnosti, vyjadrení subjektov konania, zistenia stavu z hľadiska zhodnotenia celkovej úrovne ochrany životného prostredia podľa zákona konštatuje, že nie sú ohrozené ani neprimerane ohrozené alebo obmedzené práva a oprávnené záujmy subjektov konania a sú splnené podmienky podľa zákona a predpisov upravujúcich konania, ktoré boli súčasťou oznámenia o zmene navrhovanej činnosti, a preto rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozhodnutia.

Upozornenie:

Podľa § 29 ods. 16 zákona dotknutá obec bezodkladne informuje o tomto rozhodnutí verejnou spôsobom v mieste obvyklým.

Investor a povoľujúci orgán je povinný postupovať v zmysle § 38 zákona EIA.

Poučenie

Proti tomuto rozhodnutiu je možné podať odvolanie podľa § 53 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) v znení neskorších predpisov na Okresnom úrade Žilina, odbor starostlivosti o životné prostredie v lehote do 15 dní odo dňa oznámenia rozhodnutia doručením písomného vyhotovenia rozhodnutia účastníkovi konania.

V prípade verejnosti podľa § 24 ods. 4 zákona EIA sa za deň doručenia rozhodnutia považuje 15 deň zverejnenia rozhodnutia vydaného v zisťovacom konaní podľa § 29 ods. 15 zákona EIA.

Toto rozhodnutie nie je preskúmateľné súdom, pokiaľ nebol vyčerpaný riadny opravný prostriedok.

Doručí sa:

1. ERPOS, spol. s r.o., Vendelína Javorku 1609/29, 010 01 Žilina, IČO: 31588506 v zastúpení GeoBan Žilina, s.r.o., Bytčická 89, 010 09 Žilina
2. Mesto Rajec, MÚ, Rajec

Zasiela sa podľa § 29 ods. 15 zákona:

1. Obvodný banský úrad v Banskej Bystrici, 9. mája 2, 975 90 Banská Bystrica
2. Ministerstvo hospodárstva SR, Mlynské nivy 44/a827 15 Bratislava 212
3. Okresný úrad Žilina, odbor starostlivosti o životné prostredie, Vysokoškolačkov 8556/33B, Žilina – ŠSOPaK, ŠSOO, ŠS OH, ŠVS
4. Okresný úrad Žilina, odbor starostlivosti o životné prostredie, Vysokoškolačkov 8556/33B, Žilina – OSZP2
5. Regionálny úrad verejného zdravotníctva v Žiline, V. Spanyola 27, 010 01 Žilina
6. Okresný úrad Žilina odbor krízového riadenia, J. Kráľa 4, 010 01 Žilina
7. Okresné riaditeľstvo hasičského a záchranného zboru v Žiline, Nám. požiarnikov 1, 010 01 Žilina
8. Žilinský samosprávny kraj, Komenského 48, 010 01 Žilina
9. Okresný úrad Žilina, odbor cestnej dopravy a pozemných komunikácií, Žilina
10. Ministerstvo dopravy a výstavby SR, Bratislava

Ing. arch. Pavel Kropitz

vedúci odboru

Informatívna poznámka - tento dokument bol vytvorený elektronicky orgánom verejnej moci
IČO: 00151866 Sufix: 10002

Doručuje sa

GeoBan Žilina, s.r.o., Bytčická 89, 010 09 Žilina, Slovenská republika

Mesto Rajec, Námestie SNP 2, 015 22 Rajec, Slovenská republika

OKRESNÉ RIADITEĽSTVO HaZZ V ŽILINE, Námestie požiarnikov 1, 010 01 Žilina, Slovenská republika

OKRESNÝ ÚRAD ŽILINA, ODBOR CESTNEJ DOPRAVY A POZEMNÝCH KOMUNIKÁCIÍ, Vysokoškolákov 8556, 010 08 Žilina, Slovenská republika

OKRESNÝ ÚRAD ŽILINA, ODBOR KRÍZOVÉHO RIADENIA, Vysokoškolákov 8556, 010 08 Žilina, Slovenská republika

OKRESNÝ ÚRAD ŽILINA, ODBOR STAROSTLIVOSTI O ŽIVOTNÉ PROSTREDIE, Vysokoškolákov 8556, 010 08 Žilina, Slovenská republika

Na vedomie

Obvodný banský úrad v Banskej Bystrici, 9. mája 2395/2, 975 90 Banská Bystrica 1

Ministerstvo hospodárstva SR, Míznské nivy 44, 827 15 Bratislava 212

Ministerstvo dopravy a výstavby Slovenskej republiky, Námestie slobody, 811 06 Bratislava 1

Regionálny úrad verejného zdravotníctva, Žilina, V. Spanyola 1731, 011 71 Žilina 1

Žilinský samosprávny kraj, Komenského 48, 011 09 Žilina 1

